

Lineární perspektiva

V technické praxi se používá především k zobrazování objektů větších rozměrů, napodobuje tak lidské vidění. Ze středu promítání (oka) se objekty promítají do roviny (nahrazuje sítnici). Perspektivní obrazy jsou například fotografie.

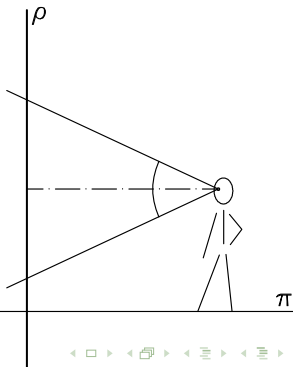
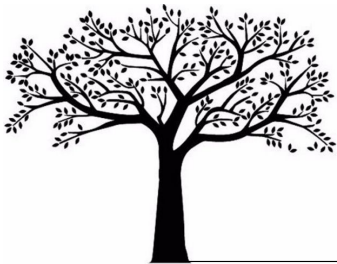

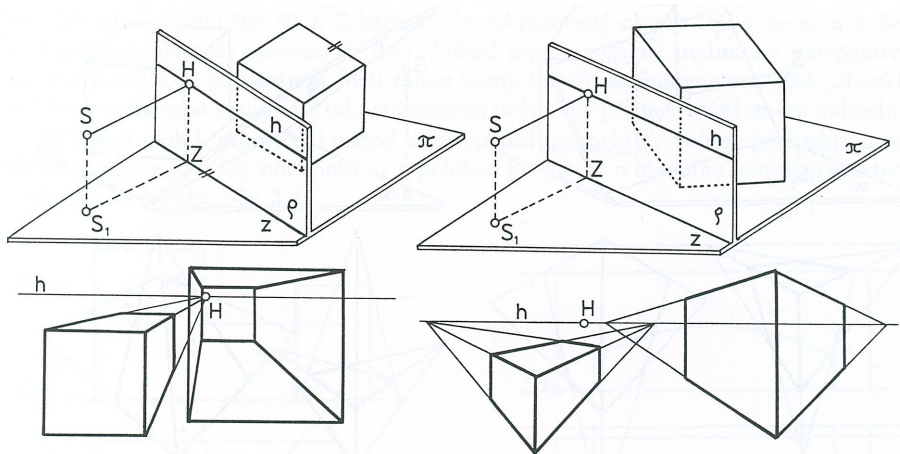
Lineární perspektiva

je středové promítání, které splňuje následující vlastnosti:

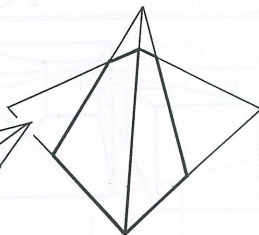
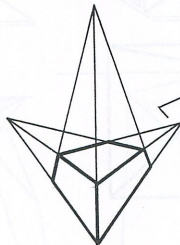
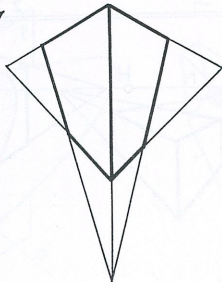
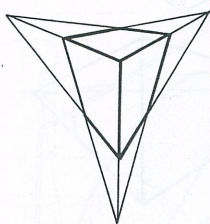
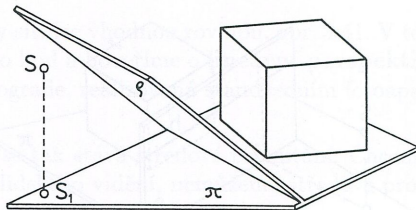
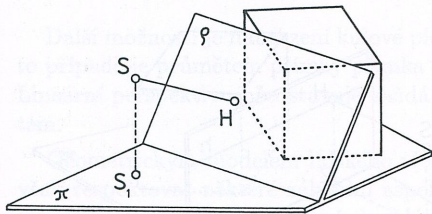
- pozorovaný objekt leží uvnitř rotační kuželové plochy, která má vrchol ve středu promítání, osu kolmou k průmětně ρ a vrcholový úhel v rozmezí 40° až 50°
- pozorovatel je od perspektivní průmětny ϱ vzdálen alespoň 21 cm
- je dána pevná vodorovná rovina π , na které leží pozorovaný předmět a většinou i pozorovatel

Lineární perspektiva – typy

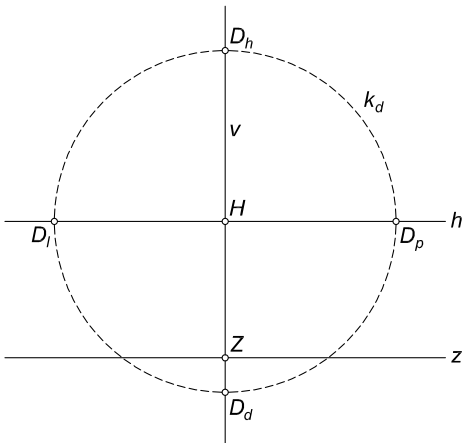

Lineární perspektiva – typy

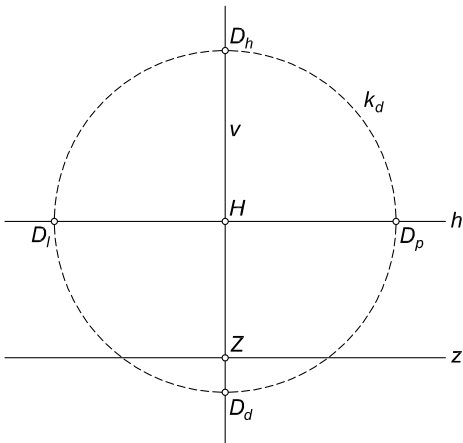
Situace v průmětně:

- Lineární perspektivu většinou zadáváme **základnicí** z , **horizontem** h , **hlavním bodem** H a **distancí** d .

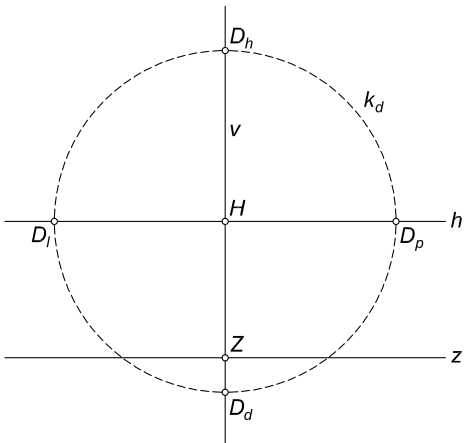

Situace v průmětně:

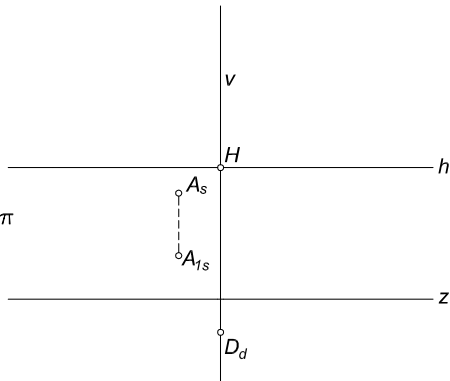
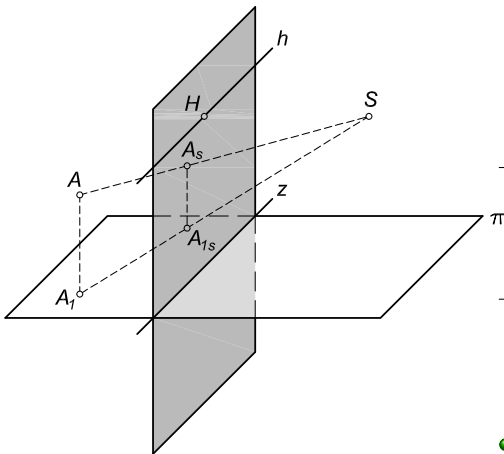
- Lineární perspektivu většinou zadáváme **základnicí** z , **horizontem** h , **hlavním bodem** H a **distancí** d .
- Distance může být určena
  - ▶ **distanční kružnicí** $k_d(H, d)$
  - ▶ jedním z **distančníků** D_p, D_l, D_h, D_d

Situace v průmětně:

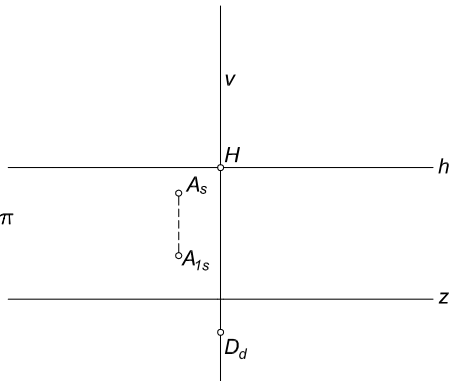
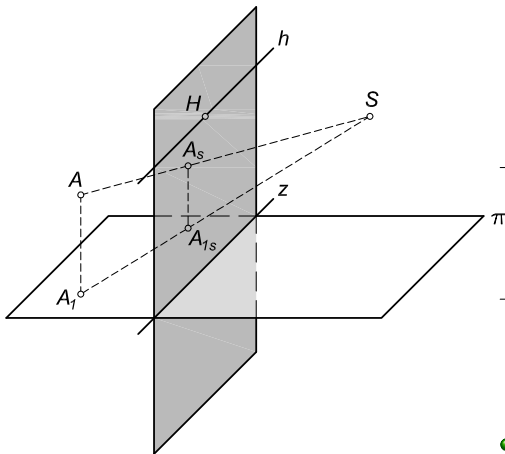
- Lineární perspektivu většinou zadáváme **základnicí** z , **horizontem** h , **hlavním bodem** H a **distancí** d .
- Distance může být určena
  - ▶ **distanční kružnicí** $k_d(H, d)$
  - ▶ jedním z **distančníků** D_p, D_l, D_h, D_d
- D_p, D_l, D_h, D_d jsou úběžníky významných směrů, jež mají od perspektivní průmětny odchylku 45° .

Průmět bodu

- Spojnice A_sA_{1s} tvoří vertikálu.

Průmět bodu

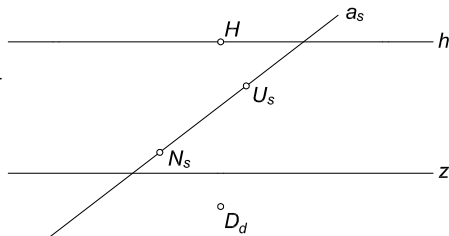
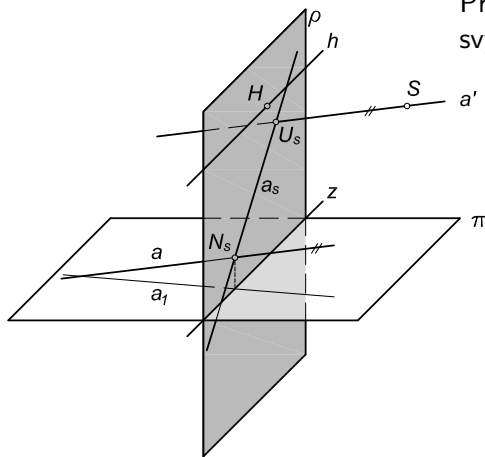
- Spojnice $A_s A_{1s}$ tvoří vertikálu.
- Leží-li navíc bod B v základní rovině, pak $B_s = B_{1s}$.

Průmět přímky

Průmět přímky

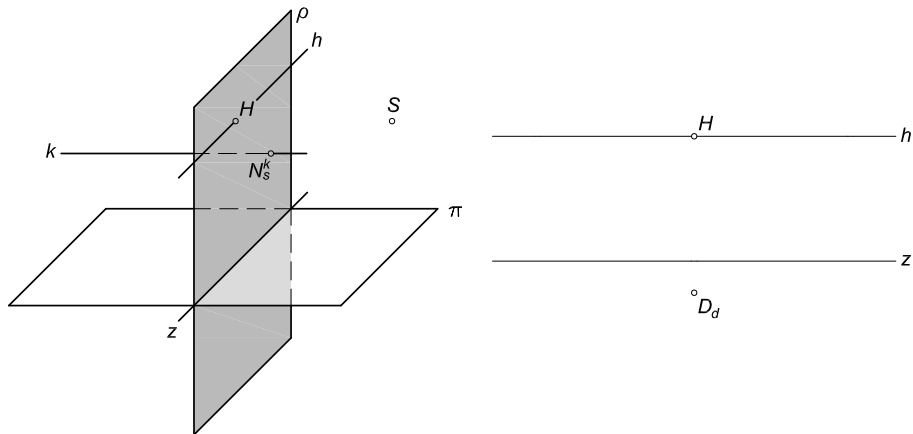
Přímka je určena dvěma body – svým stopníkem a úběžníkem.

Hlubková přímka – přímka kolmá k perspektivní průmětně

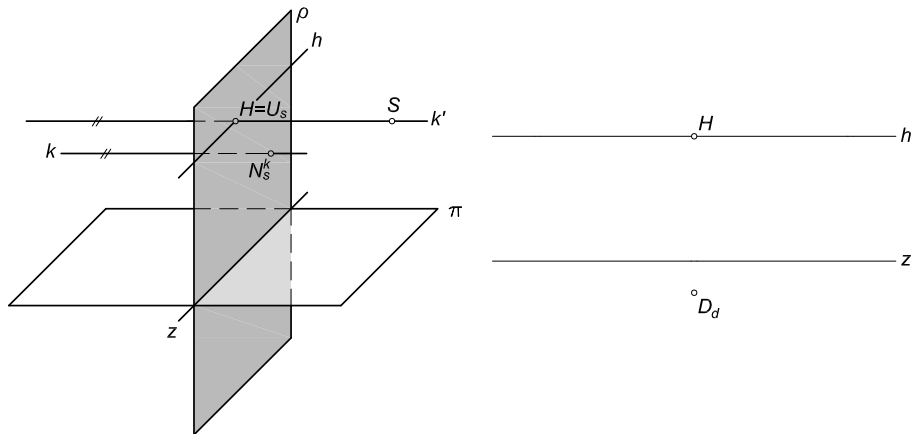
Hloubková přímka – přímka kolmá k perspektivní průmětně

- Všechny hloubkové přímky jsou navzájem rovnoběžné, mají tedy stejný úběžník – bod H .
- Leží-li navíc hloubková přímka v základní rovině, její stopník leží na základnici.

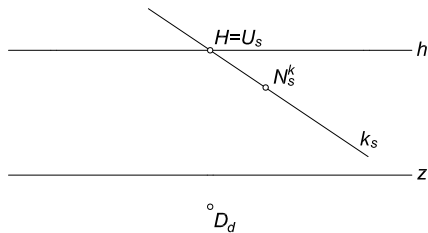
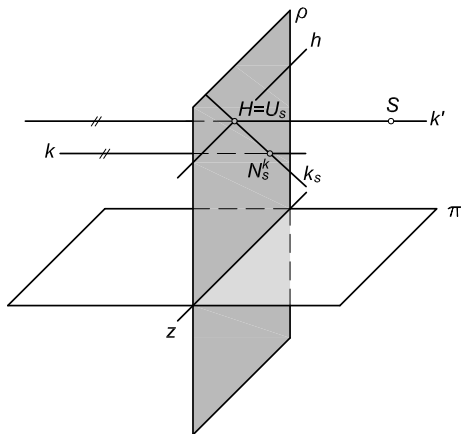

Hloubková přímka – přímka kolmá k perspektivní průmětně

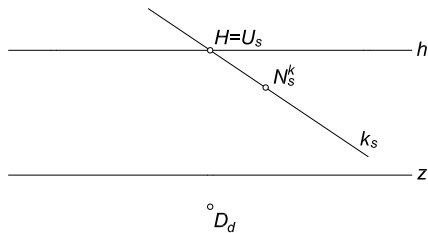
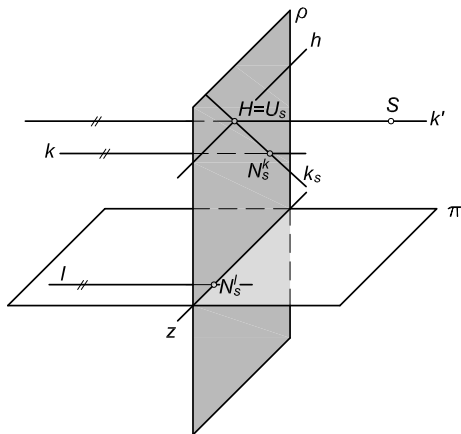
- Všechny hloubkové přímky jsou navzájem rovnoběžné, mají tedy stejný úběžník – bod H .
- Leží-li navíc hloubková přímka v základní rovině, její stopník leží na základnici.

Hloubková přímka – přímka kolmá k perspektivní průmětně

- Všechny hloubkové přímky jsou navzájem rovnoběžné, mají tedy stejný úběžník – bod H .
- Leží-li navíc hloubková přímka v základní rovině, její stopník leží na základnici.

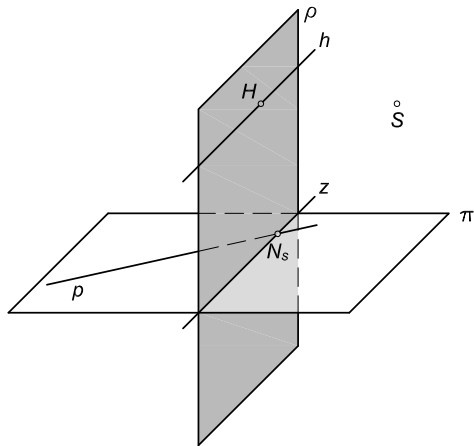
Hloubková přímka – přímka kolmá k perspektivní průmětně

- Všechny hloubkové přímky jsou navzájem rovnoběžné, mají tedy stejný úběžník – bod H .
- Leží-li navíc hloubková přímka v základní rovině, její stopník leží na základnici.

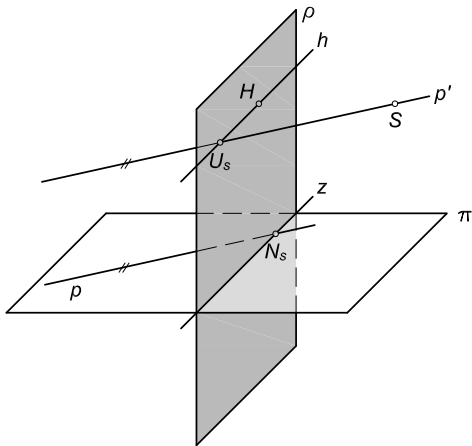

Horizontální přímka – přímka rovnoběžná se základní rovinou

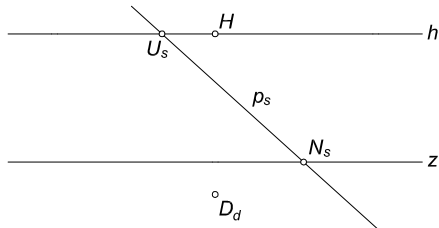
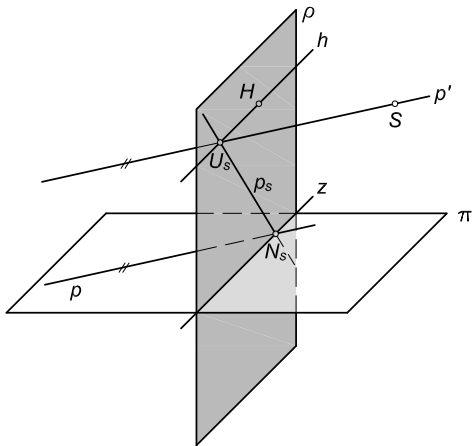
- Všechny horizontální přímky mají úběžník na horizontu.
- Leží-li navíc hloubková přímka v základní rovině, její stopník leží na základnici.

Horizontální přímka – přímka rovnoběžná se základní rovinou

- Všechny horizontální přímky mají úběžník na horizontu.
- Leží-li navíc hloubková přímka v základní rovině, její stopník leží na základnici.

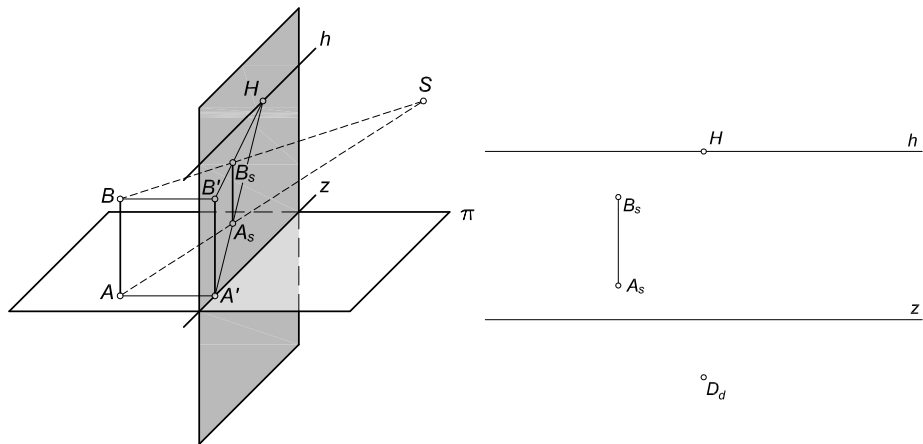
Horizontální přímka – přímka rovnoběžná se základní rovinou

- Všechny horizontální přímky mají úběžník na horizontu.
- Leží-li navíc hloubková přímka v základní rovině, její stopník leží na základnici.

Velikost úsečky v perspektivě

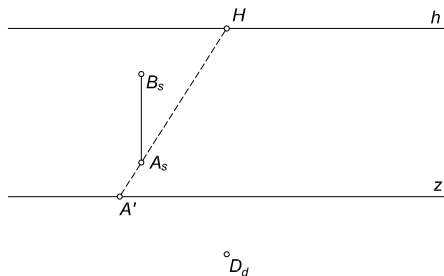
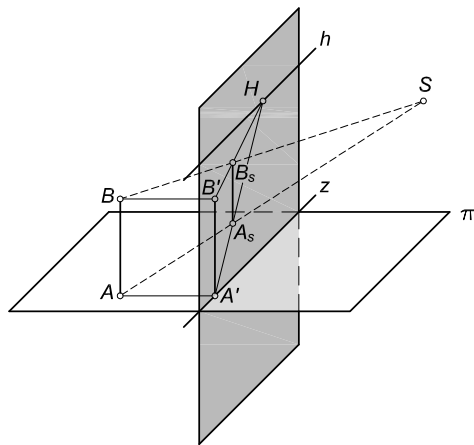
Velikost vertikální úsečky – vynášení výšek v perspektivě

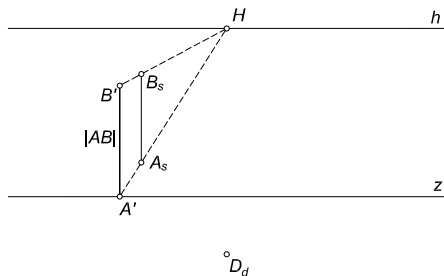
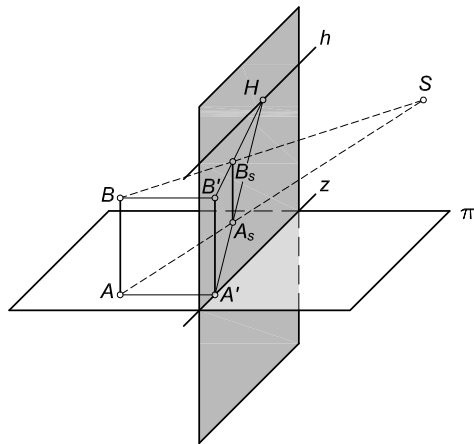
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost vertikální úsečky – vynášení výšek v perspektivě

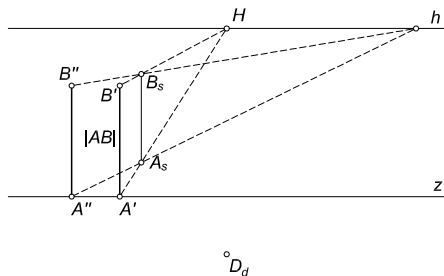
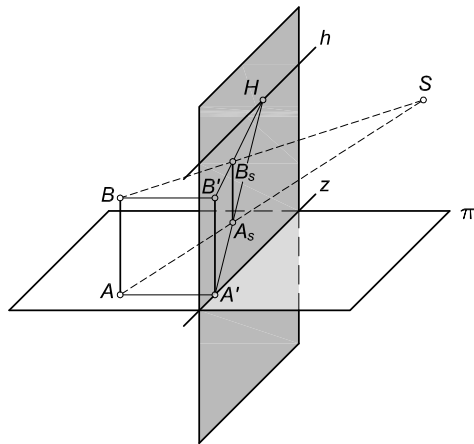
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost vertikální úsečky – vynášení výšek v perspektivě

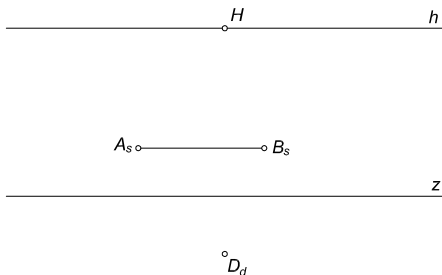
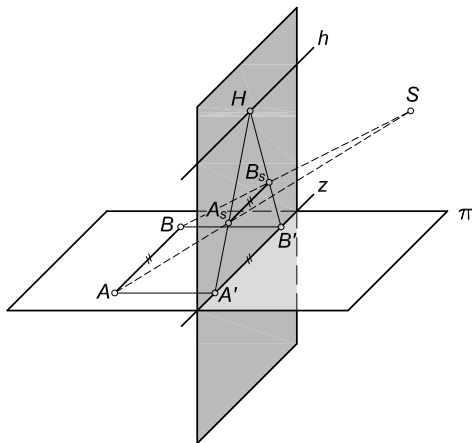
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost vertikální úsečky – vynášení výšek v perspektivě

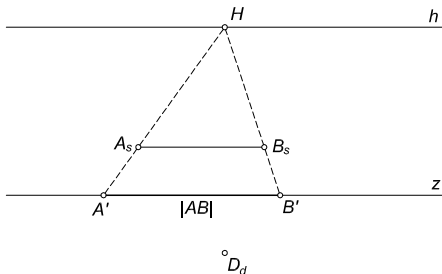
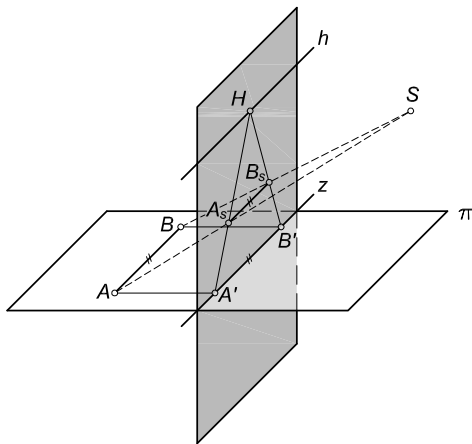
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost frontální (průčelné) úsečky ležící v základní rovině

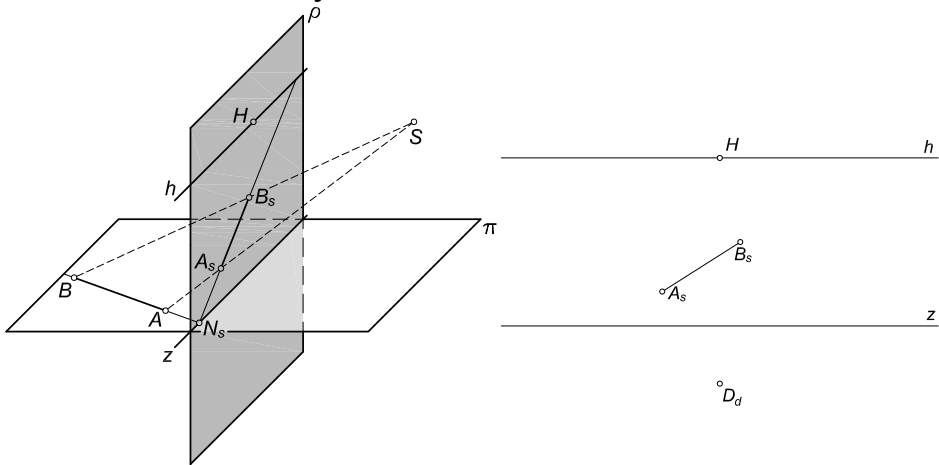
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost frontální (průčelné) úsečky ležící v základní rovině

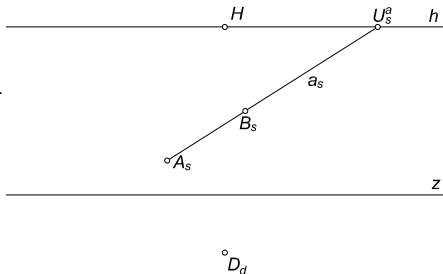
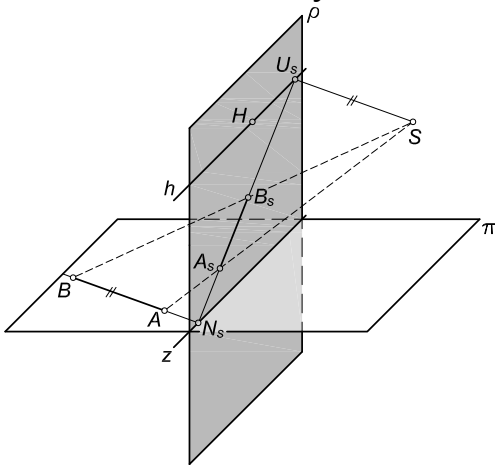
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost obecné úsečky ležící v základní rovině

Velikost úsečky v perspektivě

Velikost obecné úsečky ležící v základní rovině

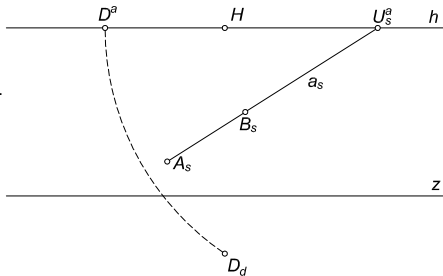
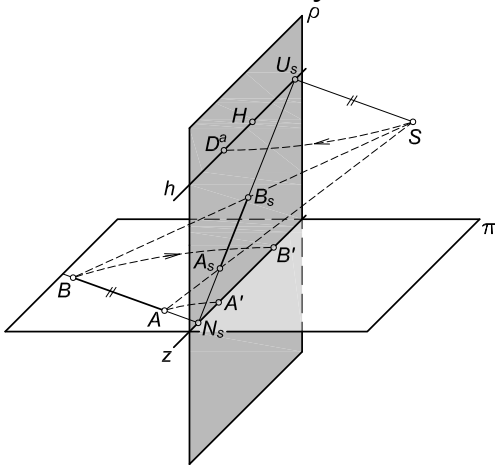

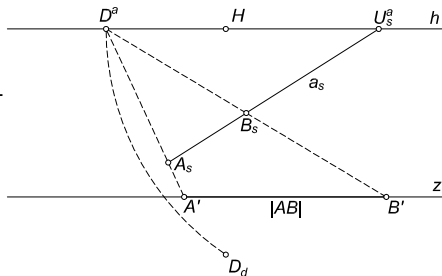
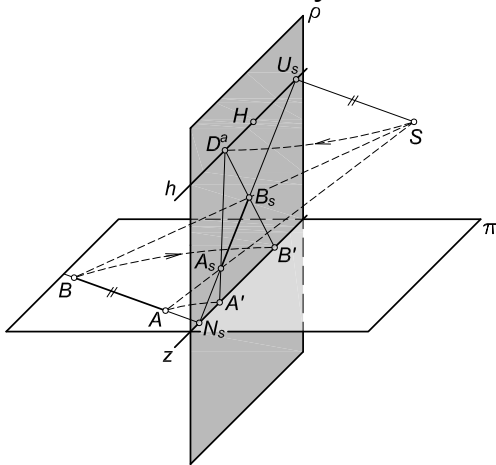
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost obecné úsečky ležící v základní rovině

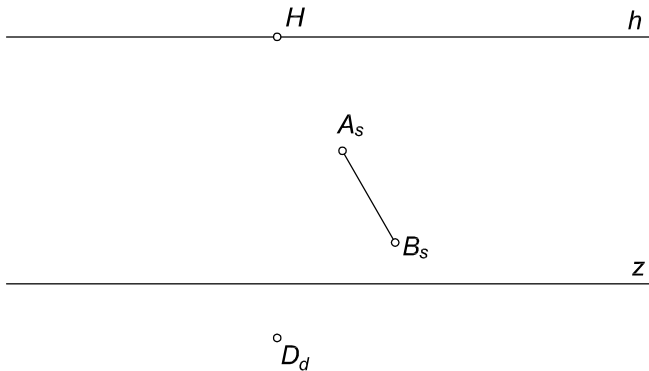
Velikost úsečky v perspektivě

Velikost obecné úsečky ležící v základní rovině

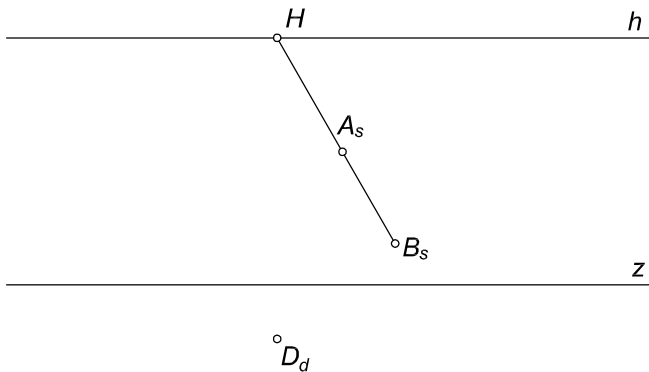
Velikost hloubkové úsečky ležící v základní rovině

Př.: Určete velikost úsečky AB ležící v základní rovině.

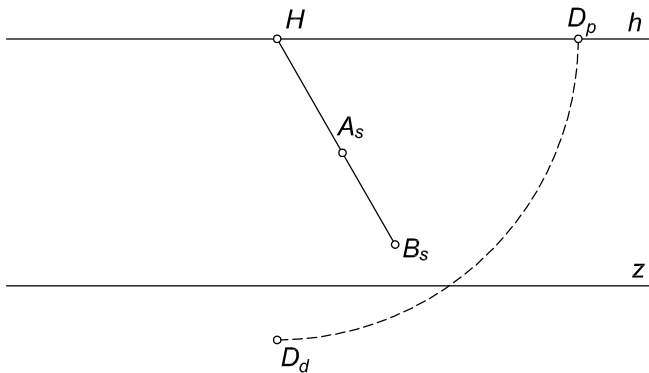
Velikost hloubkové úsečky ležící v základní rovině

Př.: Určete velikost úsečky AB ležící v základní rovině.

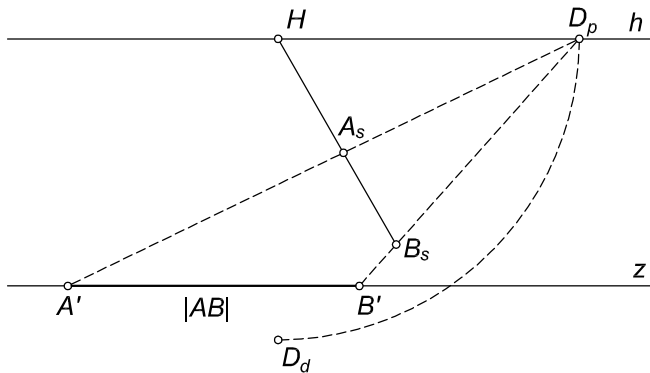
Velikost hloubkové úsečky ležící v základní rovině

Př.: Určete velikost úsečky AB ležící v základní rovině.

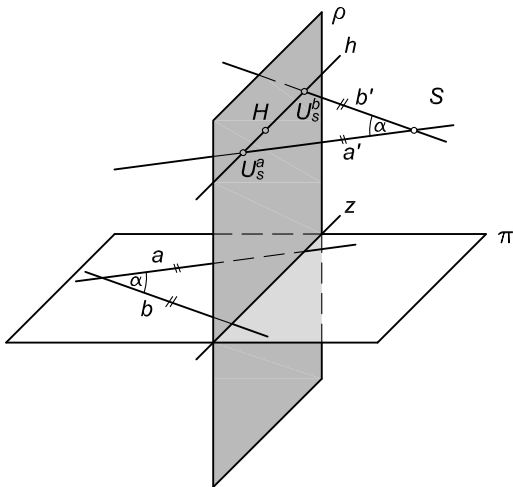

Velikost hloubkové úsečky ležící v základní rovině

Př.: Určete velikost úsečky AB ležící v základní rovině.

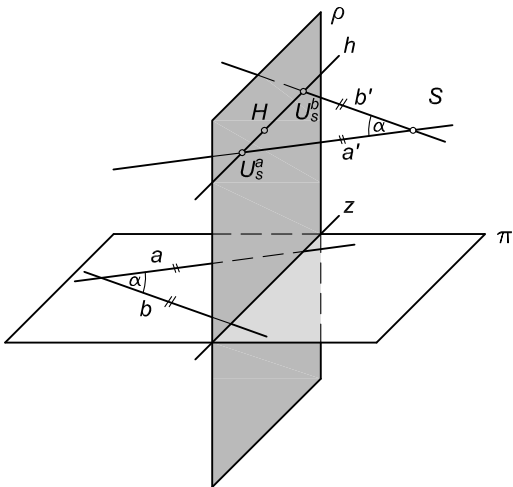

Odchylka dvou horizontálních přímek

- Odchylka přímek a, b je stejná jako odchylka jejich směrových přímek.

Odchylka dvou horizontálních přímek

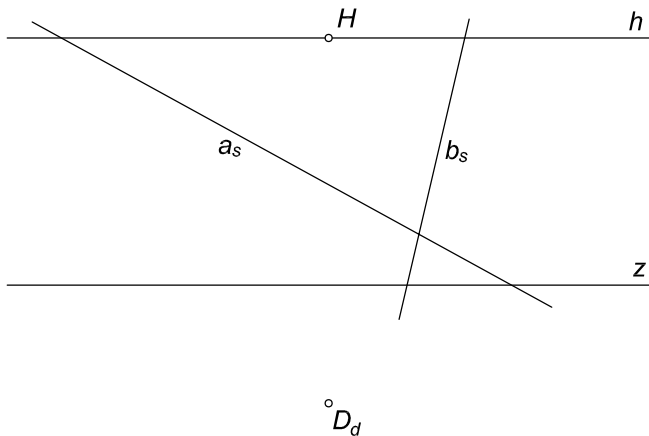

- Odchylka přímek a, b je stejná jako odchylka jejich směrových přímek.
- Využijeme sklopení obzorové roviny π' do průmětny ρ .

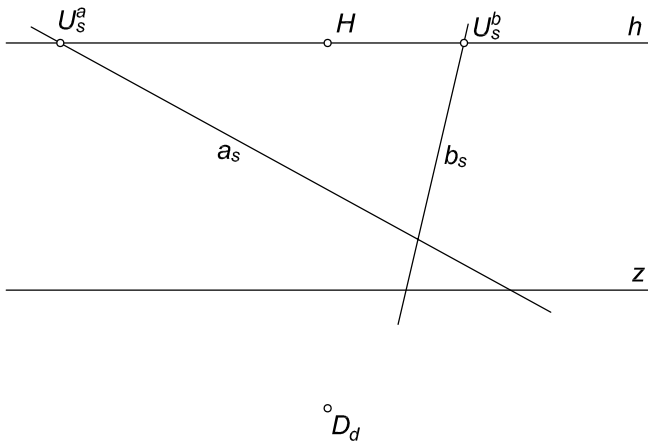

Př.: Určete odchylku přímek a, b , které leží v základní rovině.

Př.: Určete odchylku přímek a, b , které leží v základní rovině.

Př.: Určete odchytku přímk a, b , které leží v základní rovině.

